

Valtuustoaloite perhehoidon lisäämiseksi Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueella

Perhehoito on kodinomainen ja yhteisöllinen hoivan muoto, jossa ihminen kohdataan ensisijaisesti ihmisenä, perheenjäsenenä – ei suoritteena tai asiakasnumeron kautta. Perhehoito tarjoaa turvallisuutta, arjen jatkuvuutta ja myös merkityksellisiä ihmissuhteita. Nämä tekijät ovat keskeisiä ihmisten hyvinvoinnille, elämänlaadulle ja kokemukselle kuulluksi ja nähdyksi tulemisesta.

Perhehoitoa voidaan hyödyntää ikäihmisten, lasten, vammaisten, mielenterveyskuntoutujien sekä muiden tukea tarvitsevien henkilöiden hoidossa ja huolenpidossa. Kyse on hoivamuodosta, joka täydentää muuta palvelujärjestelmää ja voi oikein ajoitettuna myös ehkäistä raskaampien ja laitosmaisten palvelujen tarvetta.

Etelä-Savon hyvinvointialueella on saatu hyviä kokemuksia erityisesti ikäihmisten perhehoidosta. Hyvinvointialueiden välillä perhehoidon käyttö ja kehittäminen vaihtelevat merkittävästi. Tällä hetkellä perhehoidossa on vain noin 4 500 ikäihmistä valtakunnallisesti. Tämä on herättänyt keskustan aluevaltuustoryhmän keskuudessa kysymyksen siitä, hyödynnetäänkö perhehoidon inhimillinen ja yhteisöllinen potentiaali riittävästi ja yhdenvertaisesti Soiten alueella.

Aloitteen tavoite

Aloitteemme tavoitteena on selvittää, miten perhehoito voitaisiin nykyistä vahvemmin ja suunnitelmallisemmin ottaa osaksi Soiten ikäihmisten/lasten/vammaisten/mielenterveyskuntoutujien hoivan ja huolenpidon kokonaisuutta siten, että hoivan inhimillisuus, laatu ja ihmislähtöisyys vahvistuvat.

Keskustan aluevaltuustoryhmälle hoiva on ennen kaikkea kysymys ihmisarvoista, osallisuudesta ja siitä, millaisena yhteiskuntana kohtelemme apua ja tukea tarvitsevia ihmisiä eri elämävaiheissa. Vanhuspalveluiden tilanne alueellamme ei kestä mielestämme enää uusia merkittäviä leikkauksia, joten kaikki vaihtoehdot on selvitettävä.

Esitys

Esitämme, että hyvinvointialueellamme tehdään selvitys, jossa:

1. **Tarkastellaan perhehoidon nykyistä roolia ja merkitystä** hyvinvointialueemme palvelukokonaisuudessa

- perhehoidon käyttö eri kohderyhmissä
- perhehoidon asema suhteessa kotihoitoon, palveluasumiseen ja laitoshoitoon

- perhehoidon kustannusvertailu suhteessa kotihoitoon, palveluasumiseen ja laitoshoitoon
- selvitetään muiden hyvinvointialueiden kokemukset perhehoidon vaikuttavuudesta, erityisesti Etelä-Savo

2. **Laaditaan esitys perhehoidon hallitukseksi lisäämiseksi** siten, että

- perhehoito tukee aidosti ihmisarvoista ja yhteisöllistä hoivaa
- perhehoitajien asema on selkeä ja tuettu
- asiakkaiden yhdenvertaisuus toteutuu koko hyvinvointialueella

Lopuksi

Perhehoidon kehittäminen on arvovalinta. Se kertoo, haluammeko rakentaa hyvinvointialuetta, jossa hoivaa tarkastellaan ensisijaisesti ihmisen hyvinvoinnin, ei vain järjestelmän tehokkuuden näkökulmasta. Selvityksen avulla voidaan tehdä tietoon ja arvoihin perustuvia päätöksiä siitä, millaista hoivaa hyvinvointialueemme haluaa tulevaisuudessa tarjota.

Kokkolassa 21.5.2026

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen Keskustan aluevaltuustoryhmä